

Działania opiekuńczo- wychowawcze dla osób niepełnosprawnych

KS. PRZEMYSŁAW KANSY

Szkoła powinna uwzględniać indywidualne możliwości i potrzeby każdego dziecka, koncentrując się na tym, jak efektywnie uczyć oraz wspierać samodzielność zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami¹.

Celem edukacji jest rozwijanie kompetencji społecznych, przygotowanie do życia w zróżnicowanym świecie, w zgodzie z zasadami demokracji i poszanowaniu praw człowieka².

Uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego otoczeni są w szkole pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Tworzony jest dla nich Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny, w którym uwzględnione są potrzeby i możliwości edukacyjne ucznia. Nauczyciele opracowują dostosowania z każdego przedmiotu.

Uczniowie posiadający IPET są zwykle inaczej oceniani (w ocenie uwzględnia się nie tyle efekt końcowy, co wysiłek włożony w pracę), przysługuje im dodatkowy czas na sprawdzianach, mogą korzystać z urządzeń ułatwiających im funkcjonowanie w klasie (np. aparatów słuchowych, lupy itp.), inaczej wygląda ich egzamin maturalny (osobna sala, specjalnie przygotowane arkusze maturalne, możliwość korzystania z pomocy nauczyciela wspierającego). Ważne jest otaczanie ich troską, budowanie pozytywnej samooceny, zachęcanie do aktywności na forum szkoły i klasy. Istotna i bardzo pomocna jest współpraca z rodzicami tychże uczniów.

Opieką psychologiczno-pedagogiczną otoczeni są w szkole również ci uczniowie, którzy nie posiadają orzeczeń o potrzebie specjalnego kształcenia, ale posiadają opinie o dysleksji, dysgrafii i dysortografii. Dla tych uczniów organizowane są zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, wydłuża im się czas na sprawdzianach i klasówkach, inaczej liczone są ich błędy, stosuje się wobec nich zasadę wzmocnień pozytywnych. Mają także możliwość korzystania ze słowników i pisania prac na komputerze.

W ostatnim okresie wzrosła znacznie liczba uczniów u których daje się zauważyć obniżony nastrój, stany depresyjno-lękowe, ataki paniki. Uczniowie z tego typu problemami mają również założone karty pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Pedagog, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów starają się odpowiadać na potrzeby tychże uczniów. Częste rozmowy, porady, konsultacje, a także zrozumienie dla powtarzających się problemów zdrowotnych (umożliwienie pisania sprawdzianu w optymalnym dla chorego momencie, niwelowanie stresu, niekaranie za zachowania wynikające z choroby), to priorytety w pracy z uczniami depresyjnymi.

¹ Por.: USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r., Prawo oświatowe, (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082), art.1., par.6.

² Por.: DZIECKO Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ w przedszkolu i szkole ogólnodostępnej wyzwanie dla JST Warszawa, 2015, s. 10.